

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta, 2025

Oideachas Reiligiúnach

Ardleibhéal

Dé Máirt, 24 Meitheamh Tráthnóna 2:00 – 4:30

Líon iomlán na marcanna 320

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

Caithfidh iarrthóirí iad seo a leanas a fhreagairt –

- Ceist **Amháin** as Aonad a hAon
- **Dhá** Roinn as Aonad a Dó
- Roinn **amháin** as Aonad a Trí

Ná tabhair an ceistpháipéar seo ar ais.
Ní chuirfear an doiciméad seo ar ais chuig
Coimisiún na Scrúduithe Stáit.

Aonad a hAon

Caithfidh tú ceann **amháin** den dá cheist seo a leanas a fhreagairt.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist)

Roinn A Ag Cuardach Brí agus Luachanna

(80 marc)

Ceist 1

Freagair (a) agus (b).

(a) (i) Tabhair breac-chuntas ar smaoineamh fealsúnach **amháin** a chuir na Sofaistí chun cinn sa tSean-Ghréig. (20)

(ii) Déan measúnú ar an tionchar a bhí ag smaoineamh **amháin** a chuir na Sofaistí chun cinn sa tSean-Ghréig ar fhorbairt na fealsúnachta. (20)

(b) • An Chríostaíocht • Ioslam • An Giúdachas

Scrúdaigh conas a d'fhéadfadh an tuiscint ar Dhia i gceann **amháin** de na reiligiúin thuas tionchar a imirt ar chreideamh duine faoi chuspóir a b(h)eatha i saol an lae inniu. (40)

Ceist 2

Freagair (a) agus (b).

(a) • An tAgnóiseachas • An tAindiachas • An Réaduchtachas

Roghnaigh **dhá** cheann de na dearchthaí thuas agus mínigh conas a d'fhéadfadh gach ceann de na dearchthaí atá roghnaithe agat dúshlán a thabhairt do chreideamh reiligiúnach duine. (40)

(b) (i) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** íomhá de Dhia a ndearna tú staidéar orthu. (20)

(ii) Déan comparáid idir na smaointe faoi Dhia atá le feiceáil sa **dá** íomhá a ndéantar cur síos orthu i bpáirt (b), (i) thuas. (20)

Aonad a Dó

Caithfidh tú **dhá** cheann de na trí roinn seo a leanas a fhreagairt.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist)

Roinn B An Chríostaíocht: Bunús agus Leaganacha Comhaimseartha (80 marc)

Freagair dhá cheann ar bith de na páirteanna: (a), (b), (c).

- (a) Mínigh an tuiscint nua ar Íosa a forbraíodh i measc a dheisceabal de bharr gach ceann díobh seo a leanas: • Bás Íosa • Aiséirí Íosa (40)
- (b) Pléigh iontaofacht na bpríomhpointí fianaise ar Íosa Nazórach a chuir **dhá** cheann ar bith de na foinsí seo a leanas chun tosaigh: • Josephus • Plinias Óg • Naomh Pól • Tacatas (40)
- (c) Déan cur síos ar conas a imríodh tionchar ar mhodh maireachtála na mball de cheann **amháin** de na luathphobail Chríostaí atá liostaithe thíos mar gheall ar theagasc Íosa go bhfuil gach duine ar comhchéim agus go bhfuil fáilte rompu ar fad i Ríocht Dé: • An Choraint • Filipe • Teasaloinicé (40)

Roinn C Reiligiúin an Domhain (80 marc)

Freagair dhá cheann ar bith de na páirteanna: (a), (b), (c).

- (a) Rianaigh sampla de conas a d'fhorbair dialóg idirchreidmheach idir baill de **dhá** cheann de na reiligiúin seo a leanas: • An Búdachas • An Chríostaíocht • An Hiondúchas • Ioslam • An Giúdachas (40)
- (b) Déan cur síos ar na searmanais reiligiúnacha a úsáidtear in **dhá** cheann de na reiligiúin seo a leanas chun tréimhse thábhachtach ina scéalta bunaidh a chomóradh: • An Búdachas • An Chríostaíocht • An Hiondúchas • Ioslam • An Giúdachas (40)
- (c) Déan comparáid idir an tslí a ndéantar pobal de chreidimhigh a struchtúrú in **dhá** cheann de na reiligiúin seo a leanas: • An Búdachas • An Chríostaíocht • An Hiondúchas • Ioslam • An Giúdachas (40)

Roinn D Cinneadh Morálta a Dhéanamh (80 marc)

Freagair dhá cheann ar bith de na páirteanna: (a), (b), (c).

- (a) Mínigh conas is féidir cothromaíocht idir luachanna pearsanta agus pobail a fheiceáil i sampla **amháin** de chód saolta morálta a ndearna tú staidéar air. (40)
- (b) • Eitic Dhualeolaíochta • An Héadónachas • Peirspictíochtaí Nua-aimseartha ar an Dlí Nádúrtha • An Gaol Cóir • An Eitic Theileolaíoch • An Fóntachas • Eitic Suáilcí
Tabhair breac-chuntas ar an gcur chuige maidir le cinneadh a dhéanamh faoi cad atá ceart agus cad atá mícheart a chuirtear chun tosaigh in **dhá** cheann de na teoiricí morálta thuas. (40)
- (c) Déan comparáid idir an tuiscint ar chliseadh morálta i sainchreideamh Críostaí **amháin** agus an tuiscint atá air i gceann **amháin** de na reiligiúin seo a leanas: • An Búdachas • An Hiondúchas • Ioslam • An Giúdachas (40)

Aonad a Trí

Caithfidh tú ceann **amháin** de na ceithre roinn seo a leanas a fhreagairt.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist)

Roinn F Saincheisteanna Córa agus Síochána (80 marc)

Freagair dhá cheann ar bith de na páirteanna: (a), (b), (c).

- (a) Déan cur síos ar conas a d'fhéadfadh an tuiscint ar an maoirseacht i dtéacsanna chruthú an domhain i nGeineasas tionchar a imirt ar an bhfreagairt a bheadh ag duine creidmheach ar ghéarchéim timpeallachta i ndomhan an lae inniu. (40)
- (b) (i) Tabhair breac-chuntas ar cheann **amháin** de na cuir chuige thíos i leith na córa.
● An chóir mar chothrom na Féinne ● An chóir mar sheasamh ar son cearta daonna (20)
- (ii) Roghnaigh an chóir mar chothrom na Féinne nó an chóir mar sheasamh ar son cearta daonna agus mínigh láidreacht agus laige a bheadh ag an gcur chuige sin i leith freagairt do cheann **amháin** díobh seo a leanas:
● Leatrom in Éirinn ● An bhochtaineacht in Éirinn ● Ocras domhanda (20)
- (c) Scrúdaigh conas a d'fhéadfadh ceann **amháin** de na thuiscintí thíos ar an gcóir tionchar a imirt ar dhaoine creidmheacha chun aghaidh a thabhairt ar shaincheist éagóra i ndomhan an lae inniu:
● Conair Ochtfhillte an Bhúdachais ● Ceithre Varna an Hiondúchais ● Zakat Ioslaim (40)

Roinn G Adhradh, Urnaí agus Deasghnáth (80 marc)

Freagair dhá cheann ar bith de na páirteanna: (a), (b), (c).

- (a) Déan comparáid idir cad is brí le 'sacraimint' in **dhá** shainchreideamh Chríostaí éagsúla a ndearna tú staidéar orthu. (40)
- (b) Déan cur síos ar **dhá** shlí a bhféadfadh eispéireas an uamhain tionchar a imirt ar an tslí a nglacann daoine páirt san adhradh. (40)
- (c) Tabhair breac-chuntas ar na príomhthréithe de thraidisiún mistiúil atá le fáil i gceann **amháin** de na reiligiúin seo a leanas:
● An Búdachas ● An Chríostaíocht ● An Hiondúchas ● Ioslam ● An Giúdachas (40)

Roinn I Cúrsaí Reiligiúin: Taithí na hÉireann

(80 marc)

Freagair dhá cheann ar bith de na páirteanna: (a), (b), (c).

- (a) • Fianaise Seandálaíochta na hÉireann • Miotais agus Ságaí na hÉireann
Bain úsáid as sampla ó cheann **amháin** díobh sin thuas, agus rianaigh conas a léirítear ann fianaise ar chreideamh reiligiúnach réamh-Chríostaí in Éirinn ársa. (40)
- (b) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** ghné ar leith a bhí mar chuid de ‘Chríostaíocht na hÉireann’ sa ré díreach i ndiaidh Phádraig Naofa. (40)
- (c) Déan comparáid idir **dhá** ghné den chleachtas reiligiúnach in Éirinn an lae inniu agus na gnéithe den chleachtas reiligiúnach atá le fáil i dtír Eorpach eile. (40)

Roinn J An Reiligiún agus an Eolaíocht

(80 marc)

Freagair dhá cheann ar bith de na páirteanna: (a), (b), (c).

- (a) Mínigh an fáth ar chreid roinnt daoine go raibh ceann **amháin** d’fhionnachtana Newton sa mhatamaitic ina thráth coimhlinte sa chaidreamh idir an eolaíocht agus an reiligiún. (40)
- (b) Déan cur síos ar an fhreagairt ó mhór-reiligiún domhanda **amháin** nuair a chuir Charles Darwin a theoiric éabhlóide chun tosaigh den chéad uair. (40)
- (c) Déan comparáid idir an tuiscint ar an gcruthú atá le fáil i dteoiric eolaíochta faoi conas a thosaigh an chruinne agus an tuiscint ar an gcruthú atá le fáil i gceann **amháin** de na reiligiúin seo a leanas: (40)
- An Búdachas • An Chríostaíocht • An Hiondúchas • Ioslam • An Giúdachas

Níl aon ábhar scrúdaithe ar an leathanach seo

Níl aon ábhar scrúdaithe ar an leathanach seo

Admhálacha

Íomhá ar lch 2: <https://www.istockphoto.com/illustrations/group-thinking-icon>

Íomhá ar lch 5: https://stock.adobe.com/ie/search?k=earth+clipart+asset_id=170537083

Ná tabhair an ceistpháipéar seo ar ais.
Ní chuirfear ar ais chuig Coimisiún na Scrúduithe Stáit é.

An fógra cóipchirt

D'fhéadfadh sé go bhfuil téacsanna nó íomhánna sa scrúdpháipéar seo nach é Coimisiún na Scrúduithe Stáit úinéir an chóipchirt orthu, agus d'fhéadfadh sé gur athchóiríodh iad, chun críoch an mheasúnaithe, gan cead na n-údar a fháil roimh ré. Ullmhaíodh an scrúdpháipéar seo de réir alt 53(5) den Acht Cóipchirt agus Ceart Gaolmhar, 2000. Ní údaraítear aon úsáid dá éis chun aon chríche ach amháin chun na críche a bhfuil sé beartaithe chuici. Ní ghlacann an Coimisiún aon dliteanas as sárú ar bith ar chearta tríú páirtí a eascraíonn as dáileadh nó úsáid neamhúdraithe an scrúdpháipéir seo.

Scrúdú na hArdteistiméireachta – Ardleibhéal

Oideachas Reiligiúnach

Dé Máirt, 24 Meitheamh

Tráthnóna 2:00 – 4:30